

Scris de radu.golban pe 22 noiembrie 2012, 17:29

Europa: un esec repetat pentru Romania

„Indata ce un popor tinut in jug isi recapata libertatea si este recunoscut ca de sine statator, iute asa numitul Concert European ii gaseste un principe, pe care-l cocota pe un tron nou, abia lustruit ... Asa imediat ce Belgia se separa de Olanda si este recunoscuta ca stat deosebit i se octroiaza, ca dar de independenta, un principe german... .” Polemica lui Gheorghe Panu de la sfarsitul secolului al 19-lea evidentiaza faptul ca pentru suveranitatea si autodeterminarea unei natiuni s-a platit mereu un pret scump. Echivalentul in zilele noastre este nu doar libertatea recapatata dupa caderea comunismului, dar si un suveran impus de Berlin sau Bruxelles dupa o suspendare esuata, partas in definitia binelui national dupa asteptarile strainatatii, care din adanca supusenie condamna asocierea problemelor economice ale tarii cu sacrosancta Uniune Europeana.

Bugetul UE pentru anii 2014-2020 si alocarile pentru Romania sunt subiectele centrale din aceste zile. In ciuda unui grad de absorbtie extrem de limitat din fondurile disponibile, de aproape 10% asteptarile Bucurestiului la suma alocata in urmatorul buget sunt mai mari decat la marirea propriei capacitati de absorbtie. Diferitele strategii de negociere si jonglerii ale cifrelor inasa ascund in mare parte o stare cronica a gradului si modului de integrare a Romaniei in structurile europene, mai veche de un secol. Patru decenii de comunism au sters din memoria colectiva incercarile si consecintele integrarii Romaniei in diferitele modele de colaborare europeana de dinainte de 1947. Realitatea unei Romanii dezindustrializate pe urma integrarii in UE nu este un termen neglijabil care sa fie exclus din ecuatie, aceasta fiind o problema recurenta a tarii dezbatuta pe larg chiar si de Eminescu pe urma semnarii unor acorduri comerciale cu Austro-Ungaria si alte state in 1876 care au transformat tara intr-o piata de desfacere si care au blocat dezvoltarea unei industrii proprii. In sustinerea acestei idei a exprimat si Mihai Kogalniceanu opinia majoritara din acea epoca: „Daca noi aveam un tarif autonom, cand bunii nostri vecini unguri ar fi zis ca inchid granitele pentru vitele noastre, atunci am fi zis si noi: inchidem granitele pentru fainile si vinurile unguresti“.

Tocmai de aceea optiunea pentru Bruxelles nu este doar in limitele unor negocieri intr-o banda ingusta de la veto la supusenie totala; Romania impartaseste soarta altor state est-europene care prin apartenenta la UE si-au sacrificat intreaga industrie, si-au exportata forta de munca

calificata, si-au deschis frontierele transformandu-se in pietele de desfacere si care intr-un timp relativ scurt au revenit la framantarile economice de la sfarsitul secolului al XIX-lea. In 1893 s-a produs in urma presiunilor financiare interne si externe, datorita faptului ca jumatate din datoria publica a tarii era fata de Germania, semnarea unei conventii comerciale cu Berlinul.

Efectele conventiei comerciale cu Austro-Ungaria si cu Germania la cererea lui Bismarck au fost in privinta distrugerii mestesugului autohton si transformarea tarii intr-o piata de desfacere, similare cu efectele integrarii Romaniei in UE. Acordurile vamale au starnit un val de nemultumire printre industriasi romani care au protestat vehement, deoarece taxele vamale nu mai erau menite sa protejeze dezvoltarea industriei autohtone. Marele economist roman Constantin Baicoianu (1871-1945) a scos in evidenta ca „in 1885, cand Europa lua drumul autonomiei, noi inclinam spre conventionalism”. De acelasi conventionalism si conformism au dat dovada si negocierile proaste ale Romaniei din cadrul aderarii la UE, dar si dorinta de a fi printre membrii docili ai acestei uniuni.

In acesti termeni pozitia tarii nu mai poate fi negociata doar in cifre si procente ci impune si o discutie mai larga pe pretul aderarii si sacrificiile necuantificate ale integrarii tarii in UE. Astfel privind lucrurile Romania nu este o tara net beneficiara a sistemului ci un net contribuabil care asigura printr-un consum bazat pe credite un excedent comercial si locuri de munca in centrul Europei.

Dar ce putem invata din istorie? Romania revine in final dupa esecul politicii liber – schimbiste, similara cu cea a integrarii in UE la o politica protectionista care dupa cativa ani de aplicare a adus la o crestere a industriei romanesti fara precedent. Pentru economia Romaniei perioada 1876-1916 a fost una de crestere economica, in care s-au pus bazele unei industrii nationale competitive, a carei culmi va fi in anul 1938.

Nu in veto ar consta asadar o replica a Romaniei cat intr-o pozitie totusi demna de a ne rezerva dreptul de a explica mai pe larg cetatenilor ceea ce inseamna integrarea europeana. Nici o sanctiune nu poate fi mai nemiloasa pentru neosovieticii de la Bruxelles decat demascarea unei iluzii. Ne intoarcem la manualele de istorie pentru o ultima data si citim o alta paralela istorica halucinanta a realitatii vazute de Justus in revista Facla (III, pp. 633-634) din 1912 cu zilele noastre: „Romania libera, si cu ea intreg neamul romanesc, fost-a zalogita Germaniei industriale? Fost-a ucisa din punct de vedere economic, politic si etnic de dragul marii industrii germane si al Triplei Aliante?”

La aceasta intrebare Justus preciza cu exact un secol in urma ca nu poate sa raspunda decat „tradatorul intereselor vitale ale neamului nostru”. Astazi ne incadram si politic pe aceeasi traectorie nefasta care dupa cuvintele lui Gheorghe Panu cu referire la rolul sefului statului, acesta „domneste si nu guverneaza. Cu mult umor arata cum la noi, intreg mecanismul constitutional complicat era stabilit... intr-un singur scop: de a mentine si a da viata unei institutii incurcatoare, a carei necesitate nimeni nu o simte...” - astazi o presedentie loiala Bruxelles-ului.

ADRESA: <http://crct.ro/nilA>